

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра іноземної філології і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
«Галина САВИЦЬКА» 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри іноземної філології і перекладу
Протокол №9 від «24» травня 2024 р.
Світлана АМЕЛІНА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Англійська мова
та друга іноземна»

Валентина СТРИЛЕЦЬ

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ОЗНАЙОМЧОЇ ПРАКТИКИ**

Спеціальність:	035 – Філологія
Освітня програма:	«Англійська мова та друга іноземна»
Факультет:	Гуманітарно-педагогічний
Розробники:	Сидорук Галина Іванівна, доцент кафедри іноземної філології і перекладу, кандидат філологічних наук, доцент

Київ – 2024

**1. Опис навчальної дисципліни
«Навчальна ознайомча перекладацька практика»**

Освітній ступінь, галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітня програма	
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Освітня програма	Англійська мова та друга іноземна

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	<i>обов'язкова</i>
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	1
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Залік

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання

	денна	заочна
Рік підготовки (курс)	3	
Семестр	6	
Лекційні заняття	-	
Практичні, семінарські заняття	90	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	-	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	30	

2. Мета та завдання навчальної ознайомчої перекладацької практики

Мета – застосування у практичній діяльності знань з теорії та практики перекладу, закріплення практичних навичок перекладу, набутих студентами під час занять з практичного курсу іноземної мови, оволодіння студентами сучасними методами і формами організації праці у сфері перекладу.

Завдання:

- ознайомлення з умовами професійної діяльності перекладачів;
- закріплення і поглиблення знань з фахових дисциплін теорії та практики перекладу;
- формування умінь здійснення різних видів перекладу, зокрема, й з використанням сучасних інструментів перекладача;
- формування умінь оцінювати результати власної перекладацької діяльності.

У результаті проходження навчальної ознайомчої перекладацької практики студент має

знати:

- основні прийоми перекладу й перекладацькі стратегії;
- нормативні вимоги щодо граматичного й стилістичного оформлення письмових та усних текстів різних стилів українською та іноземною мовами;
- теоретичні положення щодо жанрової специфіки текстів для їх застосування у практиці перекладу;
- основні техніки виконання усного перекладу.

вміти:

- провести до перекладацький аналіз тексту;
- виконувати адекватний переклад текстів різних стилів і жанрів;
- створювати текст мовою перекладу з дотриманням граматичних і стилістичних норм;
- виконувати усний переклад.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 7.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 8.** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 9.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 11.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- ФК 2.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 14.** Здатність використовувати сучасні системи автоматизованого перекладу, а також володіти прийомами забезпечення якості перекладу.

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 3.** Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- ПРН 6.** Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- ПРН 14.** Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- ПРН 16.** Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- ПРН 18.** Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 20. Знати основні принципи передачі в перекладі лексико-граматичних та жанрово-стилістичних особливостей матеріалів аграрної сфери; уміти виконувати аспектний переклад текстів аграрного спрямування.

ПРН 21. Уміти використовувати сучасні системи автоматизованого перекладу, різні цифрові інструменти перекладача, а також послуговуватися прийомами забезпечення якості перекладу.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;

Орієнтований розподіл навчальної перекладацької практики за годинами виконання завдань

<i>№ п/п</i>	<i>Курс</i>	<i>Календарні строки (семестр, кількість тижнів)</i>	<i>Завдання практики</i>	<i>Кількість годин на одного студента</i>
1	2	3	4	5
I.	III	VI семестр, 3 тижні	Вміти виконувати переклад текстових матеріалів різних типів і жанрів з іноземної мови на українську обсягом 6-7 тисяч друкованих знаків і з української на іноземну обсягом 4-5 тисяч друкованих знаків за робочий день; здійснювати послідовний переклад з іноземної мови впродовж 7-10 хвилин; проводити аналіз перекладу та вміти кваліфіковано визначати позитивні і негативні сторони перекладу своїх товаришів.	90 годин
II.	III	VI семестр, 1 тиждень	Поглиблення перекладацьких навичок усного двостороннього перекладу та письмового перекладу з іноземної мови і навпаки; освоєння початкових навичок синхронного перекладу. Вміти виконувати літературною мовою письмовий переклад текстів різних типів і жанрів обсягом 7-8 тисяч друкованих знаків з іноземної мови, та 5-6 тисяч друкованих знаків з української.	30 годин
III.	III	VI семестр, 2-3 тижні	Закріплення перекладацьких навичок з письмового перекладу та послідовного двостороннього перекладу. Вміти виконувати письмові переклади текстів різних жанрів з іноземної мови обсягом 6-7 тисяч друк, знаків та 4-5 тисяч друк, знаків з української мови.	60 годин

4. Зміст навчальної ознайомчої перекладацької практики

	<i>Зміст навчальної роботи</i>	<i>Методи та форми контролю</i>
	<i>Письмовий переклад</i>	
1.	Порівняльний аналіз першотвору з перекладом на матеріалах економічних, технічних, аграрних, юридичних та художніх текстів.	Контрольний письмовий переклад
2.	Виконання різних видів перекладу з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну: виконання повного перекладу; виконання вибіркового перекладу; виконання описового перекладу (змісту, заголовків, ключових слів, підзаголовків).	Виконання контрольних завдань
3.	Написання та переклад ділових паперів з іноземної мови на рідну і навпаки: написання автобіографій; написання і переклад запрошень і оголошень; переклад листів вдячності, звернення, вітання, співчуття тощо.	Складання ділових паперів
4.	Самостійне виконання повного перекладу з іноземної мови на рідну і навпаки економічних, науково-технічних, суспільно-політичних текстів.	Контрольні завдання
5.	Написання анотації на статті, опубліковані іноземними мовами.	Підготовка анотацій
6.	Виконання коректорської та редакційної правки тексту.	Перевірка вправ
7.	Написання, переклад та відправка електронною поштою.	
	<i>Усний переклад</i>	
1.	Студенти III курсу здійснюють усний послідовний переклад з іноземної мови на рідну і навпаки (перша мова) з голосу чи з аркуша з можливим аудіо- чи відеозаписом: переклад промов урочистих засідань; переклад політичних дискусій; переклад ділових бесід; переклад телефонних розмов; переклад фрагменту фільму; переклад науково-технічних текстів.	Виконання перекладів шляхом збільшення обсягу висловлювань
	<i>Уміння письмового перекладу</i>	
1.	Перекладати письмово з іноземної мови на рідну економічні, науково-технічні, суспільно-політичні тексти зі швидкістю 1500- 2000 друкованих знаків за 1,2 години	Контроль студентами інших перекладів
2.	Перекладати з рідної мови на іноземну текстів такого ж типу зі швидкістю 1200-1500 друкованих знаків за 1,2 години.	Переклад на дотримання часу

3.	Виконувати письмовий переклад в формі, що відповідає вимогам замовника: повний переклад; вибірковий переклад; реферативний переклад; описовий переклад; переклад-синтез.	Аналіз всіх видів тексту
4.	Проводити документований текстовий пошук у разі недостатньої обізнаності з темою оригіналу.	
5.	Здійснювати редагування перекладеного тексту: виправляти всі типи помилок в перекладі; замінювати нестандартні терміни і уніфікувати термінологію; виправляти скорочення і позначення одиниць вимірювання; стежити за відповідністю цифрових даних у перекладі й оригіналі; анотувати й реферувати перекладений текст.	конкурс на краще редагування
Уміння усного послідовного перекладу		
1.	Уміти вести усний послідовний переклад монологічного висловлювання з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну мову при тривалості окремих висловлювань не більше 1-1,5 хвилин	конкурс на кращий переклад у відведений час
2.	Застосовувати перекладацький скоропис власних та географічних назв, цифрових даних при перекладі висловлень тривалістю понад 1 хвилину.	
3.	Вживати типові для ділового мовлення звороти, формули і моделі побудови усних повідомлень у стандартних ситуаціях: зустрічі делегацій; супроводження туристичних груп; ділові бесіди; політичні дискусії; міжнародні конференції; урочисті засідання.	швидкість підбору кращих варіантів перекладу
4.	Вести двосторонній переклад бесіди, що здійснюється у нормальному темпі (250-300 знаків за хвилину) при тривалості окремих висловлювань 1-1,5 хвилин.	
Дослідницька робота		
	Під час перекладацької практики студенти ведуть наукову роботу й підбір ілюстративного матеріалу для написання курсових і дипломних робіт.	

5. Методи навчання

Переклад різножанрових галузевих текстів, робота з друкованими та автоматичними словниками, глосаріями, автоматичними перекладачами, друкованими та автоматичними довідниками та енциклопедичними даними.

Навчання здійснюється з використанням комунікативно зорієнтованої методики та інтегративного підходу, в рамках якого розвиваються всі види мовної, мовленнєвої та перекладацької компетенції студентів.

6. Форми контролю

Опитування, спостереження, співбесіда, усне тестування згідно матеріалів звіту, залік.

Навчальні досягнення студентів контролюються та оцінюються як під час поточної роботи з перекладацьким матеріалом на базі практики, так і наприкінці практики.

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10).

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни РДИС (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи РНР (до 70 балів): $R_{ДИС} = R_{НР} + R_{АТ}$.

Оцінку «відмінно» отримують студенти, робота яких оцінена керівником практики від установи/підприємства/організації, де вони проходили практику, та керівником практики від кафедри на «відмінно», а студенти вчасно здали характеристики та звіти про проходження практики.

Оцінку «добре» отримують студенти, робота яких оцінена керівником практики від установи/підприємства/організації, де вони проходили практику, та керівником практики від кафедри на «добре», а звіти були здані вчасно.

Оцінку «задовільно» отримують студенти, робота яких оцінена керівником практики від установи/підприємства/організації, де вони проходили практику, та керівником практики від кафедри на «задовільно», а також ті, які мають незначні порушення вимог (складання звіту із затримкою тощо).

8. Навчально-методичне забезпечення:

1. Щоденник практики.
2. Зразки документації.
3. Паперові словники, онлайн-словники та довідкові портали.

9. Список рекомендованих джерел

1. Baer, B., & Mellinger, C. (2019). *Translating texts: An introductory coursebook on translation and text formation*. Routledge.
2. Bowker, L. (2020). Machine translation literacy instruction for international business students and business English instructors. *Journal of Business & Finance Librarianship*, 25(1-2). 25-43.
3. Bramono, N. (2022). Translation Techniques in Translation Books Introduction to Information Systems Business and Managerial Perspectives Group Approach Noun Functional Systemic Linguistics. *Jurnal Multidisiplin Madani (MUDIMA)*, 2(1), 117-138.
4. Onomastic aspects of translation: theory and practice / Ономастичні аспекти перекладу: теорія і практика. Навч. посібник / Борис Д.П. – К.: Видавничий центр КНЛУ, 2022. – 108 с.
5. Sociocultural aspects of translation: theory and practice / Соціокультурні аспекти перекладу: теорія і практика. Навч. посібник / Борис Д.П. – К.: Видавничий центр КНЛУ, 2022. – 92 с.
6. Sydoruk G. I. *Basics of Translation Theory: навчальний посібник (англійською мовою)* – К.: Інтерсервіс, – 2019. – 328 с.
7. Гудманян А.Г., Сітко А.В., Єнчева Г.Г. Вступ до перекладознавства. навч. посібник для студентів спец. "Переклад" – Вінниця: Нова Книга, 2017. – 295 с.
8. Енциклопедія перекладознавства у 4 т.: том 1. Кальниченко О.А., Черноватий Л.М. Нова Книга, 1 січ. 2020 р. 584 с.
9. Енциклопедія перекладознавства у 4 т.: том 2; за ред. О. Кальниченка та Л. Черноватого. - Вінниця: Нова Книга, 2020. 280 с.
10. Мамрак А.В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 304 с.
11. Етапи процесу перекладу.
https://www.ctslanguagelink.com/translation_process.php
12. Семантична модель перекладу. http://www.academia.edu/1426730/The_Roles_of_Semantics_in_Translation
13. Трансформаційна модель перекладу. <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/posibnuku/331/3.pdf>
14. Теорія рівнів еквівалентності. <http://translationjournal.net/journal/14equiv.htm>
15. Стилiстичні особливості в перекладі. <http://www.translationdirectory.com/article122.htm>
16. Мацегора І. Л. Вступ до перекладознавства: конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філологія». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2023. 97 с.